

STUDIEORDNING
for
akademiuddannelsen
som friluftvejleder

1. august 2026

Revisionshistorik

Dato for revision samt kort opsummering af revision:

01.08.2026	<i>Titel på obligatorisk modul Friluftslivets værdier ændres til Friluftsvvejledning, værdier og naturdannelse. Titel på obligatorisk modul Friluftsskiltning ændres til Friluftsskiltning og turløb.</i>
Gældende	
01.08.2025	<i>Mindre justering i uddannelsens kompetencemål, hvor kompetence til at indgå i projekt- og tværfagligt udviklingsarbejde inden for natur og friluftsliv ændres til kompetence til at indgå i projekt- eller tværfagligt udviklingsarbejde inden for friluftsliv. Titel på obligatorisk modul Friluftslivets værdier og pædagogiske projekter ændres til Friluftslivets værdier, og modulets læringsmål er i mindre grad justeret. Nyt valgfri modul Friluftsliv gennem turridning. Udvalgte valgfri moduler har fået bedømmelsesform bestået/ikke-bestået. Der er under modulernes kompetencemål tilføjet et fokus på personlig dømmekraft. Tidligere bilag i studieordningen er nu indarbejdet som kapitler (kap. 16, 17 og 18).</i>
01.01.2023	<i>Titel på obligatorisk modul Friluftstraditioner og pædagogiske projekter ændres til Friluftslivets værdier og pædagogiske projekter. Revisionshistorik indgår i studieordningen.</i>
01.08.2022	<i>Relevant tekst tilrettet i henhold til ny eksamensbekendtgørelse</i>
01.01.2022	<i>Titel på obligatorisk modul Basisfriluftsliv ændres til Friluftsliv, pædagogik og lejrlev</i>
01.08.2020	<i>Tre nye valgfrie modulet tilføjes: Speciale i naturformidling gennem friluftsliv, Speciale i sejlads og kystfriluftsliv og Udeskole og læringsaktiviteter i naturen. Dertil er bæredygtighed skrevet ind i studieordningen.</i>

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	5
2.	Uddannelsens formål	5
3.	Uddannelsens varighed	5
4.	Uddannelsens titel	6
5.	Adgangskrav	6
6.	Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold	6
	6.1. Uddannelsens mål for læringsudbytte.....	6
	6.2. Uddannelsens struktur	7
7.	Afgangprojektet	8
	7.1. Læringsmål for afgangprojektet	8
	7.2. Udarbejdelse af afgangprojekt	8
8.	Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse	9
	8.1. Undervisnings- og arbejdsformer	9
	8.2. Evaluering	9
9.	Prøver og bedømmelse	9
10.	Merit og realkompetencevurdering	10
11.	Censorkorps	10
12.	Studievejledning	10
13.	Klager og dispensation	10
14.	Overgangsordninger	11
15.	Retsgrundlag	11
16.	Obligatoriske moduler	11
	Obligatorisk modul 1: Friluftsliv, pædagogik og lejliv	11
	Obligatorisk modul 2: Friluft aktiviteter og turledelse	13
	Obligatorisk modul 3: Friluftsvejledning, værdier og naturdannelse	14
17.	Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område	15
	Valgmodul 1: Speciale i klatring.....	15
	Valgmodul 2: Speciale i kajak.....	16
	Valgmodul 3: Speciale i kano	17
	Valgmodul 4: Vinterfjeld	18
	Valgmodul 5: Bushcraft og håndværk.....	19
	Valgmodul 6: Lederskab, gruppeprocesser og friluftsliv	20
	Valgmodul 7: Sundhed, friluftsliv og natur med fokus på særlige målgrupper	21
	Valgmodul 8: Mikro-eventyr – leg og læring i naturen	22

Valgmodul 9: Speciale i naturformidling gennem friluftsliv	23
Valgmodul 10: Speciale i sejlads og kystfriluftsliv.....	24
Valgmodul 11: Udeskole og læringsaktiviteter i naturen	25
Valgmodul 12: Friluftsliv gennem turrkning	26
18. Prøveformer og prøvebestemmelser	27

1. Indledning

Friluftsvejlederuddannelsen er en erhvervsrettet videregående uddannelse udbudt efter lov om erhvervsrettede grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne (VfV-loven) og efter bestemmelserne om tilrettelæggelse af deltidsuddannelser i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Uddannelsen er omfattet af reglerne i ministeriets bekendtgørelse om akademiuddannelser og bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser.

Uddannelsen hører under fagområde for velfærd, undervisning og sundhed i bekendtgørelse om akademiuddannelser.

Studieordningen er udarbejdet af de institutioner, som er godkendt af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen til udbud af denne uddannelse. Studieordningen finder anvendelse for alle godkendte udbud af uddannelsen, og ændringer i studieordningen kan kun foretages i et samarbejde mellem de udbydende institutioner.

Følgende uddannelsesinstitutioner er ved denne studieordnings ikrafttræden godkendt til udbud af akademiuddannelsen som friluftsvejleder:

- Københavns Universitet
- VIA University College
- UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole
- University College Syddanmark
- University College Nordjylland

Ved udarbejdelse af den fælles studieordning og væsentlige ændringer heraf tager institutionerne kontakt til aftagerne og øvrige interessenter samt indhenter en udtalelse fra Censorledelsen, jf. eksamensbekendtgørelsen.

Studieordningen og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse og skal indeholde de fornødne overgangsordninger.

2. Uddannelsens formål

Formålet med friluftsvejlederuddannelsen er at uddanne personer, der kan varetage undervisning, formidling og vejledning i natur og friluftsliv for forskellige målgrupper. Formålet ligger inden for fagområdets formål, som fastsat i bekendtgørelse om akademiuddannelser.

3. Uddannelsens varighed

Uddannelsen er normeret til 1 studenterårsværk. 1 studenterårsværk er en heltidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 ECTS-point (European Credit Transfer System).

ECTS-point er en talmæssig angivelse for den totale arbejdsbelastning, som gennemførelsen af en uddannelse eller et modul er normeret til. I studenterårsværket er indregnet arbejdsbelastningen ved alle former for uddannelsesaktiviteter, der knytter sig til uddannelsen eller modulet, herunder skemalagt undervisning, selvstudie, projektarbejde, udarbejdelse af skriftlige opgaver, øvelser og cases samt prøver og andre bedømmelser.

4. Uddannelsens titel

Uddannelsen giver den uddannede ret til at anvende betegnelsen AU som Friluftsvejleder, og den engelske betegnelse er Academy Profession Degree of Outdoor Education in Theory and Practice jf. bekendtgørelse for akademiuddannelser.

5. Adgangskrav

Adgang til optagelse på friluftsvjlederuddannelsen eller enkelte moduler herfra er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en relevant erhvervsuddannelse, en relevant grunduddannelse for voksne (GVU), en gymnasial uddannelse eller en relevant uddannelse på samme niveau som de førnævnte adgangsgivende uddannelser.

Ansøger skal desuden have mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse eller opnået sideløbende med den adgangsgivende uddannelse, f.eks. en relevant erhvervsuddannelse.

Ansøgere skal endvidere kunne vandre 10 km med rygsæk og svømme 400 m havsvømning.

Institutionen optager endvidere ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i henhold til lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne.

6. Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold

6.1. Uddannelsens mål for læringsudbytte

Den studerende skal opnå viden, færdigheder og kompetencer til at varetage undervisnings-, formidlings- og vejledningsopgaver inden for natur og friluftsliv på bæredygtig vis.

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering:

Viden:

- har indsigt i udvalgte aktiviteter, metodikker, metoder, teorier og begreber i relation til natur og friluftsliv
- har viden om dansk natur og friluftslivets placering i en pædagogisk, historisk, kulturel, kropslig, samfunds- og sundhedsmæssig sammenhæng
- har indsigt i danske og udenlandske friluftstraditioner
- har indsigt i friluftsvjledningens praksis og teori herunder særligt lederskabsroller og håndtering af grupper.

Færdigheder:

- kan varetage, justere og udvikle friluftsvjledning under skiftende vilkår, i forskellige sammenhænge og i udvalgte aktiviteter
- kan håndtere sikkerhedsmæssige problemstillinger til lands og til vands
- kan planlægge, organisere og gennemføre bæredygtige friluftaktiviteter i naturen.

Kompetencer:

- kan beskrive, formulere og formidle problemstillinger og handlemuligheder inden for friluftsliv
- kan handle ud fra pædagogiske, didaktiske og vurderinger omhandlende friluftsliv og bæredygtighed
- kan analysere erhvervs- og professionsrelaterede problemstillinger samt reflektere over egen praksis i arbejdet med natur og friluftsliv herunder lederskabsrolle og varetagelse af gruppeprocesser
- kan varetage rådgivende funktioner og medvirke til systematisk udvikling, dokumentation og evaluering af friluftaktiviteter
- kan samarbejde i projekt eller tværfagligt udviklingsarbejde inden for natur og friluftsliv
- kan indgå i ledelsesteam med personer inden for fagområdet friluftsliv.

6.2. Uddannelsens struktur

Uddannelsen består af obligatoriske moduler, valgfrie moduler samt et afgangsprøve, der afslutter uddannelsen.

Figur 1: Oversigt over uddannelsens struktur

Obligatorisk modul (10 ECTS-point)
Obligatorisk modul (10 ECTS-point)
Obligatorisk modul (10 ECTS-point)
Valgfrie moduler (20 ECTS-point tilsammen)
Obligatorisk afgangsprøve (10 ECTS-point)

Obligatoriske moduler

Uddannelsens obligatoriske moduler, der er fælles for alle studerende, omfatter i alt 30 ECTS-point.

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af de obligatoriske moduler henvises til kapitel 16 i dette dokument.

Valgfrie moduler

Uddannelsen omfatter valgfrie moduler, der for den enkelte studerende skal udgøre i alt 20 ECTS-point.

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af de valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område henvises til kapitel 17 i dette dokument

Den studerende kan desuden vælge moduler uden for uddannelsens faglige område, dog højst 15 ECTS-point. Institutionen vejleder om valg af moduler uden for uddannelsens faglige område.

Afgangsprojekt

Afgangsprojektet på 10 ECTS-point afslutter uddannelsen. Forudsætningen for at gå til prøve på afgangsprojektet er, at uddannelsens moduler, svarende til 50 ECTS-point, er bestået.

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af afgangsprojektet henvises til nedenstående kapitel 7.

7. Afgangsprojektet**7.1. Læringsmål for afgangsprojektet****Formål**

Afgangsprojektet afslutter uddannelsen til friluftsvejleder. Afgangsprojektet skal dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået. Afgangsprojektets emne skal ligge inden for uddannelsens faglige område.

Omfang

10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har teoretisk, praktisk og udviklingsbaseret viden om læreprocesser, pædagogik og vejledning i friluftsliv og i forhold til forskellige målgrupper
- har viden om uddannelses- og samfundsmæssige forhold og problemstillinger i forhold til friluft aktiviteter og friluftsliv
- har forståelse for brug af faglige begreber og metoder i relation til vejledning i friluftsliv og de opgaver, der udspringer heraf.

Færdigheder

- kan anvende friluftsvejledningens centrale metoder og værktøjer i teori og praksis
- kan give forslag til løsninger og handlemuligheder gennem anvendelse af teorier og metoder.

Kompetencer

- kan deltage i udviklingsprocesser med tværfaglige problemstillinger med relevans for vejledning og læring i natur og friluftsliv
- kan igangsætte og lede mindre forsøgsarbejder inden for feltet friluftsliv
- kan identificere egne læringsbehov og i tilknytning hertil udvikle egen vejledningspraksis og profession
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

7.2. Udarbejdelse af afgangsprojekt

Der arbejdes med et selvvalgt emne og problemstilling. Emnet skal knytte sig til uddannelsens indhold som helhed og inddrage teorier og metoder, den studerende har arbejdet med i uddannelsens øvrige moduler.

Den studerende arbejder selvstændigt eller i gruppe med afgangsprojektet. Den studerende modtager vejledning og undervisning i tilknytning til afgangsprojektet.

8. Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse

8.1. Undervisnings- og arbejdsformer

Uddannelsen tager udgangspunkt i viden fra anvendt forskning og udviklingsarbejde samt den studerendes egen viden og egne erfaringer fra praksis. Undervisningens tilrettelægges, så det sker i et samspil mellem teoriinddragelse og praksisbearbejdning, hvor den studerende gives mulighed for at udvikle sin praksisviden i relation til viden fra anvendt forskning og udviklingsarbejde.

Studiet, undervisningen, vejledningen og praksiserfaringer støtter samlet uddannelsens formål. Det kommer til udtryk i forskellige undervisnings- og arbejdsformer, for eksempel:

Selvstændige studieaktiviteter, projektarbejde, øvelse, observation og undersøgelse, valg og læsning af relevant faglitteratur, deltagelse i studiegrupper og undervisning som f.eks. friluftsture, oplæg, øvelser og casearbejde. Vejledning gives til såvel grupper som individuelt.

Undervisnings- og arbejdsformerne er praksisnære, idet de inddrager den studerendes erhvervs erfaring og kompetencer. Der arbejdes med fleksible læringsformer herunder relevante virtuelle arbejdsformer. Undervisnings- og arbejdsformerne afspejles i prøver og bedømmelse.

8.2. Evaluering

Uddannelsens moduler evalueres i henhold til den enkelte udbyderinstitutions systematik for arbejdet med kvalitetssikring- og udvikling. Evalueringerne indgår i den samlede kvalitetssikring og anvendes til løbende udvikling af uddannelsen. Evalueringer af uddannelsen behandles desuden på møder mellem udbyderne.

9. Prøver og bedømmelse

Hvert modul og det afsluttende projekt afsluttes med en prøve. Prøver bedømmes med en karakter i henhold til 7-trins-skalaen eller bestået/ikke bestået. Bedømmelsesformen er 7-trins-skalaen, medmindre andet er anført under de enkelte moduler.

Følgende moduler afsluttes med ekstern bedømmelse

- Afgangsprøve (Ob)
- Friluftsvejledning, værdier og naturdannelse (Ob)

Følgende moduler afsluttes med intern bedømmelse

- Friluftsliv, pædagogik og lejrlev (Ob)
- Friluftaktiviteter og turledelse (Ob)
- Speciale i klatring (Vf)
- Speciale i kajak (Vf)
- Speciale i kano (Vf)
- Vinterfjeld (Vf)
- Bushcraft og håndværk (Vf)
- Lederskab, gruppeprocesser og friluftsliv (Vf)
- Sundhed, friluftsliv og natur med fokus på særlige målgrupper (Vf)
- Mikro-eventyr – leg og læring i naturen (Vf)

- Speciale i naturformidling gennem friluftsliv (Vf)
- Speciale i sejlads og kystfriluftsliv (Vf)
- Udeskole og læringsaktiviteter i naturen (Vf)
- Friluftsliv gennem turridding (Vf)

For prøver og eksamen gælder i øvrigt reglerne i bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser og bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses og Forskningsministeriets område.

De udbydende institutioner fastsætter i fællesskab en beskrivelse af de enkelte prøveformer, deres omfang og tilrettelæggelse, som den enkelte udbyderinstitution skal lægge til grund for sin prøveafholdelse jf. kapitel 18. Andre lokale forhold vedrørende prøver fremgår af udbyderinstitutionernes studie- og eksamensvejledninger.

10. Merit og realkompetencevurdering

Der kan gives merit for moduler, når den studerende har opnået tilsvarende kvalifikationer ved at bestå uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse. Afgørelsen træffes på grundlag af en konkret faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer. En meritansøgning behandles efter bekendtgørelsen om akademiuddannelser.

Der kan ikke gives merit for afgangsprojektet.

Realkompetencevurdering er en anden mulighed for at få godskrevet tidligere opnået viden, færdigheder og kompetencer, hvis disse svarer til modulets læringsmål. Her sammenlignes ikke alene med formel uddannelse, men kurser, anden uddannelse, certificeringer, erhvervs erfaring mv kan tages i betragtning. På institutionernes hjemmesider findes vejledninger til at få anerkendt realkompetencer i relation til adgangsbevis, kompetencebevis og uddannelsesbevis.

Klager over institutionens afgørelse om merit og anerkendelse af realkompetencer kan indbringes for Kvalifikationsnævnet.

11. Censorkorps

Friluftsvjlederuddannelsen benytter det af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen godkendte censorkorps for fagområdet for velfærd, undervisning og sundhed. Censorer skal have særlige kompetencer inden for friluftsliv, herunder certificeringer inden for områderne i valgmodulerne.

12. Studievejledning

Den enkelte udbyderinstitution udarbejder en studievejledning for uddannelsens moduler, omhandlende tilrettelæggelsen af undervisningen, vejledningen og prøverne og yder studievejledning efter behov.

13. Klager og dispensation

Klager over prøver indgives til udbyderinstitutionen inden for en frist af 14 dage efter, at bedømmelsen af prøven er meddelt. Klager behandles i øvrigt efter reglerne i bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser. Klager over øvrige forhold behandles efter reglerne i bekendtgørelse om akademiuddannelser. Alle klager indgives til institutionen, der herefter træffer afgørelse.

Udbyderinstitutionen kan dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af udbyder- institutionerne, når det er begrundet i særlige forhold. De særlige forhold skal have haft indvirkning på det, man søger dispensation fra (adækvans).

Der henvises i øvrigt til kapitel 18.

14. Overgangsordninger

Studerende, der har gennemført et eller flere moduler efter de hidtidige regler om uddannelsen, kan afslutte uddannelsen efter disse tidligere regler, hvis den enkelte institutions forhold tillader det, eller afslutte uddannelsen efter denne studieordning.

15. Retsgrundlag

Studieordningens retsgrundlag udgøres af:

- a) Bekendtgørelse om akademiuddannelser
- b) Bekendtgørelse af lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne
- c) Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.
- d) Bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser
- e) Bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område
- f) Bekendtgørelse om fleksible forløb inden for videregående uddannelse for voksne

Retsgrundlaget kan læses på: www.retsinfo.dk

16. Obligatoriske moduler

Dette afsnit gennemgår læringsmål, indhold og omfang af de obligatoriske moduler.

Obligatorisk modul 1: Friluftsliv, pædagogik og lejrlev

Engelsk titel: Outdoor education, pedagogy and camp life

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om friluftsliv herunder lejrlev, orienteringsaktiviteter og bæredygtighed
- har viden om pædagogik knyttet til friluftsliv, lederskab og gruppeprocesser
- har viden om udstyr og redskaber der anvendes til friluftsliv.

Færdigheder

- kan bygge bivuak, tænde bål også under forskellige vejrforhold, lave mad over bål, kan håndtere og vedligeholde redskaber til friluftsliv, kan etablere friluftsliv på bæredygtig vis
- kan grundlæggende naturlære knyttet til dansk friluftsliv

- kan anvende forskellige typer af kort og kompas til orientering på tur og i forbindelse med orienteringsløb samt organisere o-løb
- kan i sin undervisningspraksis anvende pædagogisk viden og viden om lederskab og gruppeprocesser i relation til friluftsliv.

Kompetencer

- kan integrere viden og færdigheder indenfor friluftsliv i sin undervisningspraksis
- kan kombinere den praktiske og teoretiske tilgang til friluftslivet, så det opleves som en helhed i undervisningen
- kan reflektere over og argumentere for friluftslivets muligheder på baggrund af relevant teori
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes efter 7-trins-skalen med intern bedømmelse.

Obligatorisk modul 2: Friluft aktiviteter og turledelse

Engelsk titel: Outdoor activities and expedition leadership

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om relevante metoder, teori og værktøjer inden for kano, klatring og kajak
- har viden om sikkerheds- og førstehjælperspektivet, kombineret med selve turoplevelsen
- har viden om forberedelse og planlægning af ture, hvor fokus er på de tre friluft aktiviteter, turfriluftsliv samt erfaringsopsamling og efterbearbejdning af friluft aktiviteten
- introduktion til natur, kultur og bæredygtighed i forbindelse med turoplevelsen.

Færdigheder

- kan håndtere grundlæggende sikkerhedsmæssige problemstillinger til lands og til vands
- har erfaringer med at planlægge, organisere og gennemføre friluft aktiviteter i naturen på bæredygtig vis
- opnå erfaringer med forskellige redningsteknikker og tekniske færdigheder inden for de forskellige aktiviteter.

Kompetencer

- kan organisere, gennemføre og begrunde undervisningsforløb inden for kano, kajak og klatring i beskyttede områder svarende til det gennemførte undervisningsforløb og de studerendes øvrige kompetencer
- kan udvælge og formidle aktiviteter inden for området friluft aktiviteter i forhold til målgruppens forudsætninger/evner med fokus på sikkerhed og konsekvenstænkning
- kan reflektere over, tilpasse og udvikle egen vejledningspraksis inden for kano, kajak, klatring, førstehjælp og hypotermi
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluerings

Bedømmes efter 7-trins-skalen med intern bedømmelse.

Obligatorisk modul 3: Friluftsv vejledning, værdier og naturdannelse

Engelsk titel: Outdoor facilitation, values and nature formation

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om projektplanlægning og -ledelse i en pædagogisk kontekst
- har viden om dansk friluftstradition, håndværk i friluftsliv, natursyn, bæredygtighed og naturfilosofi med relevans for friluftsliv i dag
- har viden om naturforvaltning og friluftspolitik knyttet til dansk friluftsliv.

Færdigheder

- kan anvende projektviden og -ledelse ind i konkrete projekter med et pædagogisk fokus
- kan samarbejde i projekt eller tværfagligt udviklingsarbejde inden for natur og friluftsliv
- kan anvende opnået viden om dansk friluftstradition, natursyn, bæredygtighed og naturfilosofi i afviklingen af konkrete friluft aktiviteter
- kan anvende traditionelle friluft aktiviteter i turfriluftsliv
- kan med kendskab til dansk friluftspolitik og naturforvaltning gennemføre friluft aktiviteter med forskellige målgrupper i forskellige danske naturområder.

Kompetencer

- kan med baggrund i friluftstradition, friluftspolitik, naturforvaltning, natursyn, bæredygtighed og naturfilosofi organisere, gennemføre og argumentere for et forløb i friluftsliv
- udvikle egen undervisningspraksis på baggrund af en forståelse af dansk friluftslivs traditioner
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluerings

Bedømmes efter 7-trins-skalen med ekstern censur.

17. Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område

Dette afsnit gennemgår omfang og læringsmål for de valgfrie moduler.

Valgmodul 1: Speciale i klatring

Engelsk titel: Specialization climbing

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om klatring, udstyr, taleprocedurer, relevante redningsteknikker, risikomomenter, sikkerhed, ansvar og forsikring
- har viden om undervisningsteorier i forhold til undervisningsmål og forskellige målgrupper
- har viden om natur og kultur samt regler for færdsel i naturen knyttet til undervisnings- og turområderne i klatring
- har viden om andre klatreformer og organisatoriske rammer omkring klatring.

Færdigheder

- den studerende kan selv udføre, og vejlede i, første- og andenmandsklatring, abseil, rebaktiviteter på væg og i træer
- kan fungere som vejleder i forbindelse med turfriluftsliv af flerdays varighed under hensyntagen til kursisternes forskelligartede indgangsvinkler
- har evne til at vurdere sikkerhedsmæssige problematikker i mange former for klatring.

Kompetencer

- kan integrere ovenstående viden og færdigheder til at reflektere over, og argumentere for, anvendelsen af klatring i friluftsvejledningen
- kan udvikle egen vejledningspraktik i grundlæggende og avancerede teknikker og færdigheder i klatring samt overnatning i træer
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluerings

Bedømmes efter 7-trins-skalen med intern bedømmelse.

Valgmodul 2: Speciale i kajak

Engelsk titel: Specialization kayak

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om avancerede ro- og redningsteknikker
- har viden om kajak, udstyr, beklædning, navigering, vejvalg, færdselsregler, nedkøling, risikomomenter, lederroller, sikkerhed, ansvar samt strøm vind og bølger
- har viden om undervisnings- og vejledningsteori i forhold til undervisningsmål og forskellige målgrupper
- har viden om natur og kultur knyttet til undervisnings- og turområderne i havkajak.

Færdigheder

- kan analysere, vurdere og integrere teori og praksis inden for kajakområdet
- har evne til at vurdere og tilpasse sig sikkerhedsmæssige forhold og kan udarbejde en sikkerhedsinstruks
- kan inddrage natur- og kulturfaglige temaer og perspektiver i sin undervisningspraksis
- kan fungere som vejleder i forbindelse turfriluftsliv af flere dages varighed under hensyntagen til kursisternes forskelligartede indgangsvinkler
- har evne til at vurdere sikkerhedsmæssige problematikker i mange former for kajak.

Kompetencer

- kan integrere ovenstående viden i forbindelse med praktisk undervisning i havkajak
- udvikle egen vejledningspraksis indenfor grundlæggende og avancerede teknikker og færdigheder i havkajak
- kan fungere som turlleder af flere dages varighed under åbne kystforhold og under hensyntagen til natur, miljø og regler for færdsel
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes efter 7-trins-skalen med intern bedømmelse.

Valgmodul 3: Speciale i kano

Engelsk titel: Specialization canoe

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om kano, udstyr, beklædning, navigering, vejvalg, strømmende vand og fos, vind, bølger, nedkøling, risikomomenter, lederroller, sikkerhed og ansvar
- har viden om undervisnings- og vejledningsteorier i forhold til undervisningsmål og forskellige målgrupper
- har viden om natur og kultur knyttet til undervisnings- og turområderne i kano
- har viden om padle- og redningsteknikker.

Færdigheder

- kan padle sikkert på fjord og sø og i strømmende vand
- har evne til at vurdere, og tilpasse sig, sikkerhedsmæssige forhold og kan udarbejde en sikkerhedsinstruks
- kan inddrage natur- og kulturmæssige temaer og perspektiver i undervisningspraksis
- behersker metoder til struktureret undervisning i både grundlæggende og avancerede teknikker og færdigheder i kano under hensyntagen til natur, miljø og regler for færdsel
- kan fungere som underviser i forbindelse med turfriluftsliv af flerdages varighed under hensyntagen til kursisternes forskelligartede indgangsvinkler.

Kompetencer

- kan analysere, vurdere og integrere teori og praksis inden for kanoområdet i egen vejledning
- kan reflektere over og argumentere for kanopadlingens potentiale i friluftsvejledning
- kan udvikle egen vejledningspraksis i kano
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes efter 7-trins-skalen med intern bedømmelse.

Valgmodul 4: Vinterfjeld

Engelsk title: Outdoor education winter

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om relevante metoder, teori, sikkerhed og konsekvenstænkning inden for friluftsliv i vinterfjeld
- har viden om forberedelse og planlægning af en flerdages overnatningstur i sne, hvor fokus er på sikker færdsel i vinterfjeldet over og under trægrænsen samt erfaringsopsamling og efterbearbejdning af friluftsturen
- har viden om særlig relevante emner som orientering, sneskred, snehule/nødbivuak, førstehjælp, lejrteknik, friluftsvjlederrollen, konsekvenstænkning/sikkerhed og sporløs færdsel.

Færdigheder

- mestrer egne færdigheder i forhold til friluftsvjlederrollen, konsekvenstænkning, sikker færdsel, turnormer, sneskred, orientering, overnatning i vinterfjeldet, førstehjælp, og sporløs færdsel rettet mod forskellige målgrupper
- kan anvende forskellige friluftaktiviteter i vinterfjeld, fx at etablere og gennemføre differentierede skilegelandskaber
- kan sikre at de studerende tilegner sig basale tekniske færdigheder og ideer til lege på ski i og uden for spor, samt håndtering af bremse- og nedkørselsteknikker.

Kompetencer

- kan organisere og gennemføre undervisningsforløb i vinterfjeld og friluftsliv med forskellige målgrupper
- kan udvælge og formidle aktiviteter inden for området vinterfjeld og friluftsliv i forhold til målgruppens forudsætninger/evner
- kan reflektere over, tilpasse og udvikle egen vejledningspraksis samt færdigheder og begrænsninger inden for vinterfjeld
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes efter 7-trins-skalen med intern bedømmelse.

Valgmodul 5: Bushcraft og håndværk

Engelsk titel: Outdoor education crafts

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om forskellige naturmaterialers anvendelighed til faget
- har viden om forskellige håndværksmæssige arbejdsformer og teknikker herunder æstetiske og eksperimenterende læreprocesser
- har viden om bæredygtighed og sporløs færdsel i relation til bushcraft og håndværk
- har viden om natur- og kulturhistorie knyttet til bushcraft og håndværk.

Færdigheder

- kan anvende eksisterende naturmaterialer til primitivt lejliv
- kan producere egne simple redskaber til bushcraft og håndværk
- kan anvende redskaber til forarbejdning af bl.a. træ
- kan vedligeholde enkelt håndværktøj og slibe knive og økser
- kan mestre et fagligt niveau i forhold til motorisk korrekte og skadesforebyggende teknikker ved brug af værktøj.

Kompetencer

- kan håndtere primitivt håndværk ved hjælp af kreativitet og evnen til at improvisere med simple naturmaterialer
- kan reflektere over, og argumentere for undervisningsforløb i bushcraft og håndværksaktiviteter med forskellige målgrupper
- kan formidle og udvælge aktiviteter inden for området bushcraft og håndværk i forhold til målgruppens forudsætninger og evner
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluerings

Bedømmes bestået/ikke bestået med intern bedømmelse.

Valgmodul 6: Lederskab, gruppeprocesser og friluftsliv

Engelsk titel: Leadership, team development and outdoor education

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om relevante teorier og tilhørende metoder indenfor ledelse af gruppeprocesser i friluftsliv
- har viden om forberedelse og planlægning af friluftsture, hvor fokus er på ledelse af gruppeprocesser kombineret med selve turoplevelsen samt erfaringsopsamling og efterbearbejdning af friluftsturen.

Færdigheder

- mestrer forskellige tilgange til friluftsvejledning, ledelse, kommunikation og gruppeprocesser
- kan anvende og integrere kontekstrelaterede sammenhænge (så som tid, årstid, sikkerhed og rum), relevant læringsteori og naturen som læringsrum i en meningsfuld praksis.

Kompetencer

- kan organisere, gennemføre og lede undervisningsforløb i friluftsliv, hvor fokus er på gruppeprocesser, kommunikation og teamudvikling på enkelt- og flerdags friluftsforsøg med overnatning for forskellige målgrupper
- kan udvælge og formidle aktiviteter inden for området gruppeprocesser, kommunikation og teamudvikling i forhold til målgruppens forudsætninger
- kan reflektere over, tilpasse og udvikle egen vejledningspraksis inden for gruppeprocesser, kommunikation og teamudvikling
- kan identificere egne udviklingspotentialer og muligheder for fortsat videre uddannelse inden for gruppeprocesser, kommunikation og teamudvikling.
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes bestået/ikke bestået med intern bedømmelse.

Valgmodul 7: Sundhed, friluftsliv og natur med fokus på særlige målgrupper

Engelsk titel: Outdoor education, health and nature

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering

Viden

- har viden om sammenhængen mellem natur- og friluftaktiviteter og sundhed
- har viden om sundhedsbegreber og hvad det betyder for sundhedsindsatser
- har viden om sundhedsfremme og natur-friluftaktiviteter i forhold til særlige målgrupper
- har viden om menneskelige forandringsprocesser i et sundhedsperspektiv.

Færdigheder

- kan anvende viden om sundhedsfremmende forandring og udvikling i praktisk friluftsvejledning
- kan anvende viden om forskellige målgruppers gavn af natur- og friluftaktiviteter i tilrettelæggelsen og afviklingen af praktiske friluftaktiviteter med sundhedsformål
- kan identificere forandrings- og udviklingsbarrierer knyttet til ændring af sundhedsadfærd relateret til friluftsliv
- kan anvende moderne teknologier i sundhedsrelaterede friluftaktiviteter – som et eksempel på hvordan det kan virke motiverende.

Kompetencer

- kan indgå i sundhedsrelaterede natur- og friluftslivsprojekter i fx. kommunal regi, skole eller institution
- kan planlægge, gennemføre og evaluere en målrettet friluftsvejledning relateret til forebyggende sundhed
- kan udvikle egen vejledningspraksis i relation til at anvende natur- og friluftaktiviteter til sundhedsfremme
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes bestået/ikke bestået med intern bedømmelse.

Valgmodul 8: Mikro-eventyr – leg og læring i naturen

Engelsk titel: Micro adventures – outdoor playing and learning

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering

Viden

- har viden om leg og betydningen af en legende tilgang til læring og udvikling
- har viden om innovative processer og metoder i pædagogisk praksis
- har viden om didaktik og didaktiske modeller i relation til læring i naturen.

Færdigheder

- kan omsætte viden om legende tilgange og innovative processer til planlægning af mikro-eventyr i nærmiljøet med udvalgte målgrupper
- kan planlægge, gennemføre og evaluere mikro-eventyr i nærmiljøet på baggrund af didaktiske modeller
- kan formidle didaktiske overvejelser samt til- og fravalg til kolleger, samarbejdspartnere og målgrupper.

Kompetencer

- kan inddrage og samarbejde med aktører fra lokalområdet i udviklingen af mikro-eventyr i nærmiljøet
- kan igangsætte og lede udviklingstiltag i relation til mikro-eventyr i institutioner, skoler, organisationer mv.
- kan identificere egne udviklingspotentialer i forbindelse med planlægning, gennemførelse og evaluering af mikro-eventyr i nærmiljøet
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes bestået/ikke bestået med intern bedømmelse.

Valgmodul 9: Speciale i naturformidling gennem friluftsliv

Engelsk titel: Specialization nature interpretation through outdoor life

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om dyr og planter, herunder hvad der er spiseligt og kan tilberedes over bål og hvad der ikke er spiseligt
- har viden om træer, buske, vind og vejr mm., med betydning for afviklingen af friluftaktiviteter
- har viden om naturformidling i relation til friluftsture
- har viden om naturformidling og bæredygtighed i et friluftsperspektiv.

Færdigheder

- kan formidle dyr og planter relateret til friluftslivets praksis herunder bl.a. bål og det spiselige i naturen
- kan inddrage relevante naturtemaer og -perspektiver i undervisning og pædagogisk praksis
- behersker metoder til struktureret undervisning og formidling i naturformidling.

Kompetencer

- kan analysere, vurdere og integrere teori og praksis inden for naturformidling gennem friluftsliv
- kan reflektere over og argumentere for naturformidlingens potentiale i friluftsvvejledning
- kan udvikle egen vejledningspraksis i naturformidling
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes bestået/ikke bestået med intern bedømmelse.

Valgmodul 10: Speciale i sejlads og kystfriluftsliv

Engelsk titel: Specialization sailing and coastal outdoors

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om traditionelle ro- og sejlbåde, udstyr, navigation, vind, vejr, risikomomenter herunder nedkøling, lederroller, sikkerhed og ansvar
- har viden om undervisnings- og vejledningsteorier i forhold til undervisningsmål og forskel- lige målgrupper
- har viden om natur, kultur og bæredygtighed knyttet til undervisnings- og turområderne i sejlads
- har viden om ro- og sejladsteknikker.

Færdigheder

- kan ro og sejle sikkert på fjord, sø og hav
- har evne til at vurdere, og tilpasse sig, sikkerhedsmæssige forhold og kan udarbejde en sikkerhedsinstruks
- kan inddrage natur- og kulturmæssige temaer og perspektiver samt bæredygtighed i undervisningspraksis
- behersker metoder til struktureret undervisning i både grundlæggende og avancerede teknik- ker og færdigheder i sejlads under hensyntagen til natur, miljø og regler for færdsel
- kan fungere som underviser i forbindelse med turfriluftsliv af flerdays varighed under hensyntagen til kursisternes forskelligartede indgangsvinkler.

Kompetencer

- kan analysere, vurdere og integrere teori og praksis inden for sejladsområdet i egen vejledning
- kan reflektere over og argumentere for sejlads potentiale i friluftsvejledning
- kan udvikle egen vejledningspraksis i sejlads
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes bestået/ikke bestået med intern bedømmelse.

Valgmodul 11: Udeskole og læringsaktiviteter i naturen

Engelsk titel: Outdoor pedagogy, outdoor learning and outdoor education

Omfang 10 ECTS-point

Læringsmål

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering

Viden

- har viden om formidling af natur, udeskole, og udepædagogik for børn og unge (0-18 år) med tværfagligt indhold, også inden for specialområdet
- har viden om læreprocesser der knytter sig til læringsaktiviteter og bevægelse i naturen i forhold til undervisningsmål, kompetencemål og læringsplaner for forskellige målgrupper
- har viden om didaktik og didaktiske modeller i relation til læring i naturen.

Færdigheder

- behersker forskellige tilgange til læreprocesser i udeaktiviteter med naturen som læringsrum i en meningsfuld praksis
- kan omsætte viden om udepædagogik og udeskole til planlægning, gennemførelse og evaluering af udeaktiviteter i nærmiljøet med udvalgte målgrupper på baggrund af udeskoledidaktiske modeller og arbejdsformer
- kan inddrage natur- og kulturmæssige temaer og perspektiver knyttet til læring i naturen
- kan begrunde didaktiske overvejelser i forhold til udeaktiviteter med forskellige målgrupper, til kollegaer, ledelse/organisation.

Kompetencer

- kan udvælge og formidle læringsaktiviteter i naturen i forhold til målgruppens forudsætninger herunder fokus på sundhed og trivsel, også på friluftsture med overnatning, samt kortere bevægelsesaktiviteter i naturen
- kan indsamle viden, og samarbejde med aktører fra lokalområdet i udviklingen af læringsaktiviteter i den lokale natur
- kan indgå i udepædagogiske natur- og friluftslivsprojekter i fx. kommunal regi, skole eller institution
- kan identificere og udvikle egen friluftsvvejledning i teori og praksis i forbindelse med planlægning, gennemførelse og evaluering af læringsaktiviteter i naturen
- kan reflektere over og argumentere for udeaktiviteters potentiale i friluftsvvejledning
- kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes bestået/ikke bestået med intern bedømmelse.

Valgmodul 12: Friluftsliv gennem turridding

Engelsk titel: Outdoor life through riding and back-packing with horses

Omfang 10 ECTS-point

Særlige forudsætninger

- Kan ride sikkert i skridt, trav og galop
- Har fortrolighed i omgang med heste

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har grundlæggende viden om udstyr til turridding, regler og hensyn ved ridning i naturen, sikkerhed for hest, turrytter og omgivelser, risikomomenter, etik og ansvar for dyr
- har viden om vejledningsroller i forhold til turriddingens formål, forskellige målgrupper og hensyn til hesten
- har viden om natur og kultur knyttet til naturoplevelse- og turmuligheder til hest
- har viden om hestens adfærd og behov under turridding og overnatning, og teknikker til oppakning af hest.

Færdigheder

- kan ride sikkert i flere landskabstyper og omgivelser
- kan vurdere og tilpasse turens udfordringer så det er sikkert for hest, rytter og omgivelser
- kan inddrage landskab, natur- og kulturmæssige temaer og perspektiver i sin turridningspraksis
- kan anvende metoder til instruktion i grundlæggende ridefærdigheder og omgang med heste
- kan fungere som turleder i ridefriluftsliv af flerdages varighed under hensyntagen til målgruppens forudsætninger og hestenes behov.

Kompetence

- kan varetage turridding i egen vejledningspraksis
- kan med professionel tilgang som friluftsvejleder deltage i tværfagligt samarbejde omkring turridding
- kan udvikle egen vejledningspraksis med turridding kan analysere og vurdere egne færdigheder og kompetencer i forhold til de kontekster, der arbejdes i.

Evaluering

Bedømmes efter 7-trins-skalen med intern bedømmelse

18. Prøveformer og prøvebestemmelser

Dette afsnit beskriver prøveformer, bedømmelsesformer og bedømmelsesgrundlag til gældende studieordning for Friluftsvjlederuddannelsen jf. bekendtgørelse om akademiuddannelser:

I henhold til gældende prøvebekendtgørelse, bekendtgørelse om akademiuddannelser samt studieordningen for Friluftsvjlederuddannelsen har udbyderne af akademiuddannelserne fastsat nedenstående prøvebestemmelser.

1. GENERELLE BESTEMMELSER

- A) Uddannelsens prøver
- B) Bedømmelse
- C) Opfyldelse af deltagelsespligt samt aflevering af opgaver og projekter
- D) Tilmelding til prøver herunder syge- og omprøve

2. PRØVEFORMER

- E) Prøveformer, herunder formkrav til besvarelse

3. SÆRLIGE FORHOLD

- F) Anvendelse af hjælpemidler
- G) Det anvendte sprog ved prøven
- H) Særlige prøvevilkår
- I) Brug af egne og andres arbejder
- J) Disciplinære foranstaltninger ved eksamenssnyd
- K) Bedømmelsen af den studerendes formulerings- og staveevne
- L) Klage og anke

Hjemmel for bestemmelserne findes i bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser.

GENERELLE BESTEMMELSER

A) Uddannelsens prøver

Prøveformen

Prøveformen kan være mundtlig prøve, skriftlig prøve eller kombinationsprøve.

Den enkelte uddannelsesinstitution fastsætter i sin studievejledning, hvilken af de tre prøveformer der anvendes for det enkelte modul, medmindre modulets prøveform er anført i studieordningen.

Karakterskala

Prøver bedømmes med en karakter i henhold til 7-trins-skalaen eller bestået/ikke bestået.

Bedømmelsesformen er 7-trins-skalaen, medmindre andet er anført under de enkelte moduler.

Karakteren gives normalt umiddelbart efter den mundtlige eksamination; ved skriftlige prøver på et af uddannelsesinstitutionen fastsat og udmeldt tidspunkt.

Individuel prøve eller gruppeprøve

Den studerende kan vælge at gå til individuel prøve eller gruppeprøve, medmindre der er fastsat andet under modulet i studieordningen.

Såfremt der ønskes gruppeprøve, meddeler de studerende dette senest på et af institutionen fastlagt tidspunkt.

Individuel bedømmelse

Bedømmelsen er altid individuel, uanset om der er tale om individuel prøve eller gruppeprøve. Det betyder, at den enkeltes præstation altid skal kunne identificeres i produkter, såfremt de indgår i bedømmelsen.

Formalia ved skriftlig fremstilling

Ved en side forstås formatet A4 med 2400 typeenheder i gennemsnit pr. side inklusiv mellemrum. Forside, indholdsfortegnelse, bilagsliste og litteraturlister ved skriftlige produkter indgår ikke i det maksimale sidetal. Bilag kan *ikke* forventes læst af bedømmerne.

Placering af prøverne i uddannelsesforløbet

Modulprøverne afslutter modulet.

B) Bedømmelse

Prøver bedømmes internt eller eksternt, jf. studieordningen.

Det fremgår af studieordningen for det enkelte modul, om det bedømmes internt eller eksternt.

Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere udpeget af institutionen.

Ved eksterne prøver foretages bedømmelsen af eksaminator og af en eller flere censorer, der er beskikket af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Den studerende vurderes ud fra det enkelte moduls læringsmål som fastsat i studieordningen.

C) Deltagelsespligt

Der er ikke deltagelsespligt til undervisningen.

D) Tilmelding til prøver herunder syge- og omprøve**Tilmelding til prøve**

Den studerende har samtidigt med sin tilmelding til uddannelsen indstillet sig til prøve.

Uddannelsesinstitutionen meddeler eksaminanden tid og sted for prøvens afholdelse. Framelding til prøven er ikke mulig. Hvis den studerende undlader at aflevere opgave eller udebliver fra prøven, tæller det som en prøvegang.

Omprøve og sygeprøve

Består den studerende ikke prøven, tilbydes omprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret. Den studerende kan gå til omprøve 2 gange.

Ved forfald på grund af dokumenteret sygdom og barsel tilbydes den studerende sygeprøve eller omprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret.

PRØVEFORMER

E) Prøveformer, herunder formkrav til besvarelse

Prøverne på de enkelte moduler kan være mundtlige, skriftlige eller en kombination heraf.

Mundtlige prøver

En mundtlig prøve er en prøve, hvor kun den mundtlige besvarelse bedømmes.

Individuel mundtlig prøve

Studerende, der går til mundtlig prøve individuelt, udarbejder alene et eventuelt oplæg til prøven. Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator, hvori censor kan deltage. Normalt fordeles tid til fremlæggelse, eksamination og votering i forholdet 1:2:1.

Prøvetiden fastsættes til 35 min. inkl. votering for modulprøver.

Mundtlig gruppeprøve

Studerende, der går til mundtlig prøve i gruppe på 2, 3 eller 4 studerende, udarbejder eventuelle oplæg til prøven og går til prøve sammen.

Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminander og eksaminator, hvori censor kan deltage. Normalt fordeles tid til fremlæggelse, eksamination og votering i forholdet 1:2:1.

Prøvetiden fastsættes til hhv. 50 min., 65 min. og 80 min. for hhv. 2, 3 og 4 studerende inkl. votering.

1. Mundtlig prøve på grundlag af synopsis

En synopsis er en begrundet disposition på max. 1 side, der ved hjælp af stikord indkredser det teoretiske grundlag. Synopsis indgår ikke i bedømmelsen.

I bedømmelsen anlægges en helhedsvurdering af den studerendes praktiske og pædagogiske viden, færdigheder og kompetencer.

Skriftlige prøver

Ved skriftlige prøver bedømmes udelukkende det skriftlige produkt.

Skriftlig prøve kan være individuel eller i gruppe på op til 4 studerende.

Individuel skriftlig prøve

En individuel skriftlig opgave udarbejdes alene af den studerende.

Skriftlig gruppeprøve

En skriftlig opgave til gruppeprøve kan udarbejdes af 2, 3 eller 4 studerende.

Ved aflevering i gruppe er indledning, problemformulering og konklusion fælles for gruppen.

Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

2. Skriftlig prøve: Skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af begreber og teorier med henblik på ny viden, færdigheder og kompetencer. Bearbejdning af centrale og eksemplariske praksisrelaterede situationer, som kan belyse relevante teoretiske og metodiske overvejelser.

Bedømmelsen er individuel.

Omfang af Skriftlig opgave

Max 8 sider for 1 studerende
Max 10 sider for 2 studerende
Max 12 sider for 3 studerende
Max 14 sider for 4 studerende

3. Skriftlig prøve: Skriftlig opgave med en case

En case er en kortere deskriptiv tekst, der skildrer en relevant situation eller et forløb fra praksis.

I den skriftlige opgave danner casen afsæt for formuleringen af en problemstilling, som bearbejdes ved hjælp af relevante teorier og med inddragelse af aktuelle undersøgelser. Opgaven munder ud i mulige forslag til ændringer af praksis.

Bedømmelsen er individuel.

Omfang af Skriftlig opgave med case

Max 8 sider for 1 studerende
Max 10 sider for 2 studerende
Max 12 sider for 3 studerende
Max 14 sider for 4 studerende

Kombinationsprøver prøver

En kombinationsprøve defineres som en mundtlig prøve kombineret med et produkt, som indgår i bedømmelsen.

Produktet kan udarbejdes af en studerende eller af en gruppe på 2, 3 eller 4 studerende.

Ved skriftlige gruppeprodukter, skal det fremgå, hvem, der har lavet hvilke dele. Indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Bedømmelsen er individuel.

Produktet til mundtlige kombinationsprøver indgår i bedømmelsen og er:

Skriftligt oplæg: Skriftligt oplæg og Skriftlig case

Skriftlig opgave: Skriftlig opgave og Stor skriftlig opgave

Praktisk produkt: En opførelse, en udstilling, en praktisk øvelse, et digitalt produkt, el.lign.

4. Mundtlig prøve kombineret med skriftligt oplæg

Et skriftligt oplæg er en sammenhængende tekst, der uddyber den valgte problemstilling og danner baggrund for den mundtlige prøve.

Den studerende udarbejder oplægget på grundlag af en selvvalgt problemformulering.

Oplæg og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. I bedømmelsen anlægges en helhedsvurdering af den studerendes praktiske og pædagogiske viden, færdigheder og kompetencer.

Omfang af Skriftligt oplæg

Max 6 sider for 1 studerende
Max 8 sider for 2 studerende
Max 10 sider for 3 studerende
Max 12 sider for 4 studerende

Prøvetid

- 1 studerende 35 min inkl. votering
- 2 studerende 50 min inkl. votering
- 3 studerende 65 min inkl. votering
- 4 studerende 80 min inkl. votering

5. Individuel mundtlig prøve kombineret med Stor skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemstilling fra praksis, som belyses ved hjælp af relevante teorier og metoder. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af begreber og teorier med henblik på ny viden, færdigheder og kompetencer.

Opgave og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. I bedømmelsen anlægges en helhedsvurdering af den studerendes praktiske og pædagogiske viden, færdigheder og kompetencer.

Omfang af Stor skriftlig opgave

Max 15 sider for 1 studerende

Prøvetid

- 1 studerende 35 min inkl. votering

6. Mundtlig prøve kombineret med stor skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemstilling fra praksis, som belyses ved hjælp af relevante teorier og metoder. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af begreber og teorier med henblik på ny viden, færdigheder og kompetencer.

Opgave og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. I bedømmelsen anlægges en helhedsvurdering af den studerendes praktiske og pædagogiske viden, færdigheder og kompetencer.

Omfang af Stor skriftlig Opgave

Max 12 sider for 1 studerende

Max 14 sider for 2 studerende

Max 16 sider for 3 studerende

Max 18 sider for 4 studerende

Prøvetid

- 1 studerende 35 min inkl. votering
- 2 studerende 50 min inkl. votering
- 3 studerende 65 min inkl. votering
- 4 studerende 80 min inkl. votering

7. Mundtlig prøve kombineret med case

En case er en kortere deskriptiv tekst, der skildrer en relevant situation eller et forløb fra praksis.

Ved den mundtlige prøve kommenterer og uddyber den studerende sin case og viser gennem anvendelse af relevante teorier og undersøgelser sin evne til at beskrive og vurdere praksis.

Der perspektiveres i forhold til handlemuligheder i praksis.

Case og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. I bedømmelsen anlægges en helhedsvurdering af den studerendes praktiske og pædagogiske viden, færdigheder og kompetencer.

Omfang af Case

Max 6 sider for 1 studerende
Max 8 sider for 2 studerende
Max 10 sider for 3 studerende
Max 12 sider for 4 studerende

Prøvetid

1 studerende 35 min inkl. votering
2 studerende 50 min inkl. votering
3 studerende 65 min inkl. votering
4 studerende 80 min inkl. votering

8. Mundtlig prøve kombineret med Praktisk produkt og Synopsis

Et praktisk produkt defineres som fx en opførelse, en udstilling, en praktisk øvelse, et digitalt produkt, el.lign.

En synopsis er en begrundet disposition, der ved hjælp af stikord indkredser det teoretiske grundlag for det praktiske produkt (max 1 side), der afleveres sammen med en litteraturliste (max 1 side).

Den studerende udarbejder et praktisk produkt og en synopsis som grundlag for prøven.

Praktisk produkt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. I bedømmelsen anlægges en helhedsvurdering af den studerendes praktiske og pædagogiske viden, færdigheder og kompetencer.

Synopsis indgår ikke i bedømmelsen.

Prøvetid

1 studerende 35 min inkl. votering
2 studerende 50 min inkl. votering
3 studerende 65 min inkl. votering
4 studerende 80 min inkl. votering

9. Mundtlig prøve kombineret med Praktisk produkt

Et praktisk produkt defineres som fx en opførelse, en udstilling, en praktisk øvelse, et digitalt produkt, el.lign.

Den studerende udarbejder et praktisk produkt som grundlag for prøven.

Praktisk produkt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. I bedømmelsen anlægges en helhedsvurdering af den studerendes praktiske og pædagogiske viden, færdigheder og kompetencer.

Prøvetid

1 studerende 35 min inkl. votering
2 studerende 50 min inkl. votering
3 studerende 65 min inkl. votering
4 studerende 80 min inkl. votering

10. Afgangprojektet (valgfrit mellem prøveform 10A og 10B):

A) Mundtlig prøve kombineret med Stor skriftlig opgave

Afgangprojektet udarbejdes på grundlag af et selvvalgt og af institutionen godkendt emne.

Se i øvrigt studieordningens kapitel 7.

Skriftligt afgangsprøje og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Bedømmelsen er individuel med ekstern censur.

Omfang af Afgangsprøjet

Max 12 sider for 1 studerende

Max 14 sider for 2 studerende

Max 16 sider for 3 studerende

Max 18 sider for 4 studerende

Prøvetid

1 studerende 45 min inkl. votering

2 studerende 70 min inkl. votering

3 studerende 90 min inkl. votering

4 studerende 105 min inkl. votering

B) Stor skriftlig opgave

Afgangsprøjet udarbejdes på grundlag af et selvvalgt og af institutionen godkendt emne.

Se i øvrigt studieordningens kapitel 7.

Bedømmelsen er individuel med ekstern censur.

Omfang af Afgangsprøjet

Max 16 sider for 1 studerende

Max 18 sider for 2 studerende

Max 20 sider for 3 studerende

Max 22 sider for 4 studerende

SÆRLIGE FORHOLD

F) Anvendelse af hjælpemidler

Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske, er tilladte i forbindelse med udarbejdelse af bedømmelsesgrundlag og fremlæggelse til mundtlig prøve.

Eksaminanden er selv ansvarlig for at hjælpemidlerne er til stede, og at de virker. Institutionen kan af kapacitetsmæssige hensyn fastsætte begrænsning i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler.

G) Det anvendte sprog ved prøven

I uddannelser, der udbydes på dansk, aflægges prøverne på dansk, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere færdigheder i fremmedsprog. Prøverne kan aflægges på svensk eller norsk i stedet for dansk, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk. I uddannelser, der udbydes på engelsk eller et andet fremmedsprog, aflægges prøverne på dette sprog, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere eksaminandens færdigheder i et andet sprog.

Uddannelsesinstitutionen kan desuden, hvor forholdene gør det muligt, tillade en eksaminand, der ønsker det, at aflægge en prøve på et fremmedsprog, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

H) Særlige prøvevilkår

Uddannelsesinstitutionen tilbyder særlige prøvevilkår til eksaminander med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til eksaminander med tilsvarende vanskeligheder samt til eksaminander med et andet modersmål end dansk, når institutionen vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille disse eksaminander med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbuddet ikke sker en ændring af prøvens niveau.

I) Brug af egne og andres arbejder

En eksaminand skal ved aflevering af en skriftlig besvarelse med sin underskrift bekræfte, at besvarelsen er udfærdiget uden uretmæssig hjælp. Får institutionen bekræftet formodning om, at eksaminanden ikke overholder reglerne for retmæssig eksamensadfærd, herunder får eller giver uretmæssig hjælp, udgiver en andens arbejde for sit eget, anvender eget tidligere bedømt arbejde uden henvisning eller udviser forstyrrende adfærd, bortvises eksaminanden fra prøven. I mindre alvorlige tilfælde giver uddannelsesinstitutionen først en advarsel. En bortvisning medfører, at en eventuel karakter for den pågældende prøve bortfalder, og at eksaminanden har brugt et prøveforsøg.

Uddannelsesinstitutionen kan under skærpede omstændigheder beslutte, at eksaminanden skal bortvises fra institutionen i en kortere eller længere periode. I sådanne tilfælde gives en skriftlig advarsel om, at gentagelse kan medføre varig bortvisning.

J) Disciplinære foranstaltninger i tilfælde af eksamenssnyd og forstyrrende adfærd ved eksamen

En eksaminand, der kommer for sent til en mundtlig prøve, kan få tilbud om at blive eksamineret på et senere tidspunkt, hvis institutionen finder, at forsinkelsen er rimeligt begrundet.

Bliver uddannelsesinstitutionen i forbindelse med en prøve opmærksom på fejl og mangler, der kan udbedres, træffer institutionen - eventuelt efter drøftelse med bedømmerne eller opgavestillerne - afgørelse om, hvordan udbedringen skal ske. Ved væsentlige fejl og mangler tilbyder uddannelsesinstitutionen ombedømmelse eller omprøve.

Tilbuddet gælder for alle de eksaminander, hvis prøve lider af samme fejl og mangler.

Ved fejl og mangler af særlig grov karakter kan uddannelsesinstitutionen træffe afgørelse om at annullere allerede afholdt prøve og foranstalte en omprøve.

K) Bedømmelse af den studerendes formulerings- og staveevne

Ved bedømmelsen af eksamenspræstationen i afgangsprøvet skal der lægges vægt på eksaminandens formulerings- og staveevne, hvis eksamenspræstationen er affattet på dansk.

Det kan påvirke karakterfastsættelsen med én karakter i nedadgående retning. Institutionen kan dispensere herfra for eksaminander, der dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse

L) Klage og anke**Klage**

Eksamensbekendtgørelsen definerer to typer klager. Klage over eksamen og klage over retlige spørgsmål.

Den studerende kan klage over alle typer eksamener f.eks. både mundtlige og skriftlige eksamener eller kombinationer heraf samt praktiske/kliniske eksamener. Vedrører klagen faglige spørgsmål, forelægges klagen straks for de oprindelige bedømmere, dvs. eksaminator og censor ved den pågældende eksamen. Bedømmerne skal udarbejde en udtalelse inden for en frist på to

uger. Juli måned indgår ikke i beregningen af fristen. Bedømmerne skal udtale sig om de faglige spørgsmål i klagen. Hvis der foreligger særlige omstændigheder, kan bedømmernes frist forlænges. Umiddelbart efter at bedømmernes udtalelser foreligger, får klageren lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for en frist af mindst en uge.

Uddannelsesinstitutionen afgør klagesagen på baggrund af klagen, bedømmernes faglige udtalelser og klagerens evt. kommentarer til udtalelserne.

Afgørelsen, der skal være skriftlig og begrundet, kan være:

- 1) tilbud om ny bedømmelse af en skriftlig opgave (ombedømmelse),
- 2) tilbud om ny eksamen (omprøve),
- 3) at klageren ikke får medhold i klagen, eller
- 4) en kombination af 1-3, hvis eksamen omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt forsvar.

Uddannelsesinstitutionen skal straks give klageren og bedømmerne meddelelse om afgørelsen. Er afgørelsen tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Accept af tilbud om ombedømmelse eller omprøve skal ske senest to uger efter meddelelse om, at afgørelsen er afgivet. Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt.

Er bevis udstedt, skal uddannelsesinstitutionen inddrage beviset, indtil bedømmelsen foreligger og eventuelt udstede et nyt bevis.

Til ombedømmelse og omprøve udpeges nye bedømmere. Ved ombedømmelse skal de nye bedømmere bedømme besvarelsen på baggrund af opgaveteksten og besvarelsen.

Bedømmerne meddeler uddannelsesinstitutionen resultatet af ombedømmelse vedlagt en skriftlig begrundelse.

Uddannelsesinstitutionen meddeler den studerende resultatet af ombedømmelsen.

Omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Anke af afgørelse

Klageren kan indbringe uddannelsesinstitutionens afgørelse vedrørende faglige spørgsmål for et af institutionen nedsat ankenævn, der træffer afgørelse. Klageren indgiver anken til uddannelsesinstitutionen. Anken skal være skriftlig og begrundet. Anken skal indgives senest to uger efter, at klageren er gjort bekendt med uddannelsesinstitutionens afgørelse. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

Uddannelsesinstitutionen nedsætter i samarbejde med Censorledelsen et ankenævn hurtigst muligt efter indgivelse af en anke.

Der kan nedsættes permanente ankenævn. Nævnet består af to beskikkede censorer, en eksaminationsberettiget lærer og en studerende inden for fagområdet. Ankenævnets virksomhed er omfattet af forvaltningsloven, herunder om inhabilitet og tavshedspligt. Ankenævnet træffer afgørelse på grundlag af det materiale, som lå til grund for institutionens afgørelse og eksaminandens begrundede anke.

Ankenævnet behandler anken, og afgørelsen kan gå ud på:

- 1) tilbud om ny bedømmelse af en skriftlig opgave (ombedømmelse),
- 2) tilbud om ny eksamen (omprøve),
- 3) at klageren ikke får medhold i klagen, eller

- 4) en kombination af 1-3, hvis eksamen omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt forsvar.

Ankenævnets afgørelse meddeles uddannelsesinstitutionen snarest muligt og ved vintereksamen senest to måneder og ved sommereksamen senest tre måneder efter, at anken er indgivet til institutionen.

Kan anken ikke behandles inden for denne frist, skal uddannelsesinstitutionen hurtigst muligt underrette klageren herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår anken forventes færdigbehandlet.

Uddannelsesinstitutionen giver hurtigst muligt klageren meddelelse om og bedømmerne kopi af afgørelsen. Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter. Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.